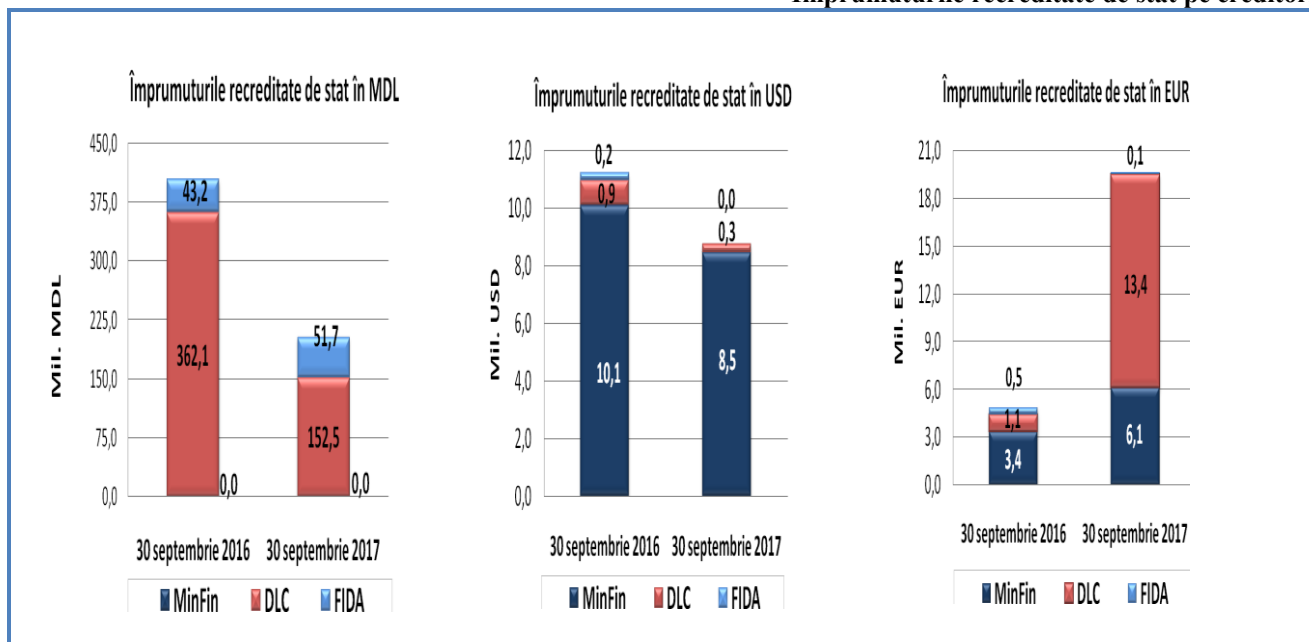

INFORMAȚIA
privind împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor,
Directoratului Liniei de Credit (DLC), Unității de Implementare a Proiectelor
Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (FIDA) la situația din
30 septembrie 2017.

Recreditarea de stat se efectuează prin intermediul Ministerului Finanțelor, Directoratului Liniei de Credit și Unității de Implementare a Proiectelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (FIDA).

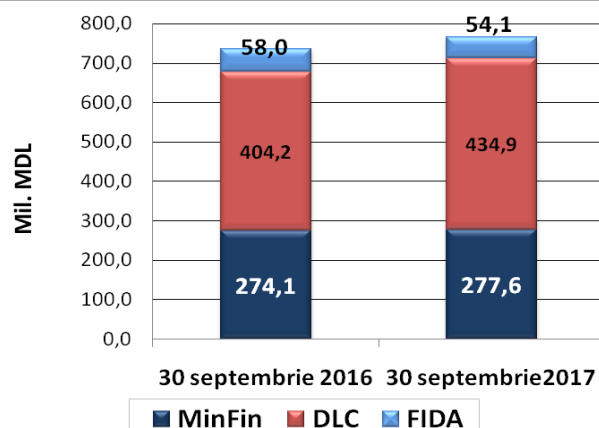
Pe parcursul a 9 luni ale anului 2017 din contul liniilor de creditare și a mijloacelor circulante acumulate (din rambursarea de către IFP a sumelor principale și dobânzilor aferente) pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe, au fost recreditate împrumuturi și granturi către agenți economici, autorități publice locale și instituții financiare participante în sumă de **204,2 mil. lei, 8,8 mil. dolari SUA și 19,6 mil. Euro** (echivalent a cca 766,6 mil. lei), inclusiv: din resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 84,0 mil. lei, 0,3 mil. dolari SUA și 3,4 mil. Euro (echivalent a cca 160,4 mil. lei) sau 21,0% din suma totală recreditată.

Împrumuturile recreditate de stat pe creditori

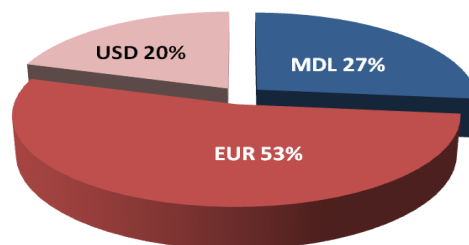
În perioada de analiză, se atestă un trend *ascendent* aferent valorii mijloacelor financiare îndreptate spre recreditare în scopul implementării proiectelor finanțate din surse externe în Euro și unul *descendent* în *monedă națională și dolari SUA*.

Împrumuturile recreditate de stat, recalculat în moneda națională, la situația din 30.09.2016 și 30.09.2017 (mil. lei)

Pe parcursul a 9 luni ale anului 2017 se constată o creștere a mijloacelor financiare îndreptate spre recreditarea de stat, condiționată atât de recreditarea continuă a beneficiarilor în vederea implementării proiectelor finanțate, cât și de fluctuațiile cursului valutar.

Structura împrumuturilor recreditate de stat, pe valute, la situația din 30 septembrie 2017 (%)

În perioada de referință poziția dominantă în structura împrumuturilor recreditate de stat pe valute este ocupată de Euro cu 53 %, urmat de moneda națională cu 27% și dolarul SUA – 20%.

Sumele recreditate pe parcursul a 9 luni ale anului 2017 se prezintă după cum urmează:

- 1) **prin intermediul Ministerului Finanțelor** – 8,5 mil. dolari SUA și 6,1 mil. Euro (echivalent a cca 277,6 mil. lei), inclusiv:
 - Proiectul „Construcția locuințelor sociale pentru păturile socialmente vulnerabile”, faza II finanțat de Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 2,5 mil. Euro;
 - Proiectul Filiera Vinului, finanțat de Banca Europeană de Investiții – 1,4 mil. Euro;
 - Proiectul de îmbunătățire a eficienței sistemului de alimentare centralizată cu energie termică (S.A. „Termoelectrica”) finanțat de Banca Mondială – 8,3 mil. dolari SUA;
 - Proiectul „Împrumutul destinat reabilitării rețelelor de transport ale ÎS „Moldelectrica” finanțat de BERD și BEI – 0,2 mil. dolari SUA și 2,0 mil. Euro;
 - Proiectul de achiziție a locomotivelor și restructurarea infrastructurii feroviare (Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, finanțat de BERD și BEI - 0,1 mil. Euro;
 - Proiectul ”Sistemul termoelectric al municipiului Bălți” (S.A. ”Cet-Nord”), finanțat de BERD – 0,1 mil. Euro.

- 2) **prin intermediul Directoratului Liniei de Credit** - 152,5 mil. lei, 13,4 mil. Euro și 0,3 mil. dolari SUA (echivalent a cca 434,9 mil. lei), inclusiv:

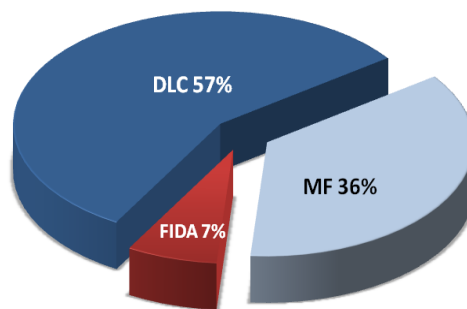
➤ resurse recreditate *din mijloace directe* – 68,6 mil. lei și 9,9 mil. Euro, inclusiv:

- Proiectul de Ameliorare a Competitivității, faza 2 (PAC 2) – 68,6 mil. lei și 0,8 mil. Euro;
 - Proiectul Filiera Finului – 5,1 mil. Euro;
 - Proiectul Livada Moldovei – 3,8 mil. Euro;
 - Creditul de asistență acordat de Guvernul Republicii Polonia – 0,2 mil. Euro.
- resurse *recreditate din mijloacele circulante acumulate* –84,0 mil. lei, 3,4 mil. Euro și 0,26 mil. dolari SUA, inclusiv:
- Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza I (RISP I) – 0, 2 mil. Euro;
 - Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza II (RISP II) – 0,4 mil. Euro și 0,2 mil. dolari SUA;
 - Proiectul de Finanțare Rurală și Dezvoltare a Întreprinderilor Mici (FIDA 1) – 0,4 mil. lei, 0,06 mil. dolari SUA și 0,3 mil. Euro;
 - Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltarea Businessului Agricol (FIDA 5) – 0,5 mil. Euro;
 - Programul Rural de Reziliență Economico-Climatică Incluzivă (FIDA 6) – 38,6 mil. lei;
 - Proiectul „Crearea stațiilor de deservire agrotehnică” (KfW) – 0,6 mil. Euro;
 - Programul Național de Abilitare Economică a Tinerilor – 45,0 mil. lei;
 - Proiectul de Ameliorare a Competitivității (PAC 1) – 1,4 mil. Euro.

3) prin intermediul Unității de Implementare a Proiectelor FIDA (resurse recreditate direct din împrumuturile externe) – 51,7 mil. lei și 01, mil. Euro (echivalent a cca 54,1 mil. lei), din care:

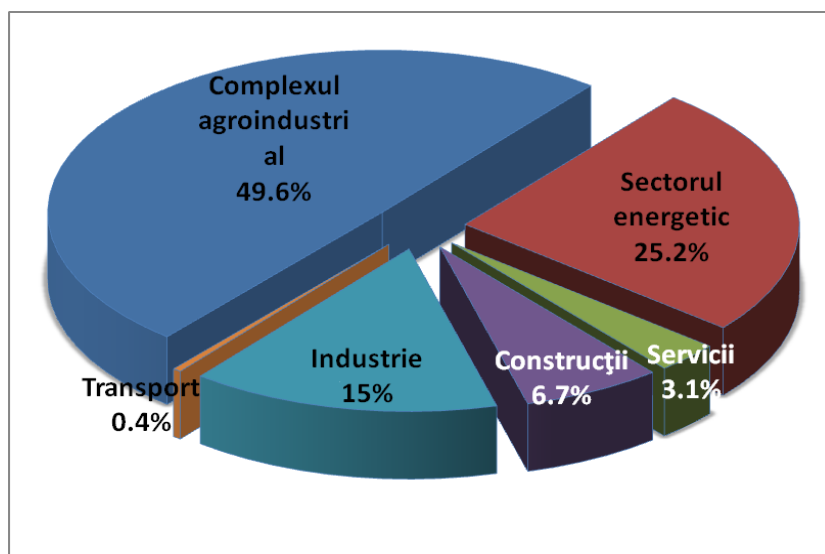
- Programul Rural de Reziliență Economică - Climatică Incluzivă (FIDA 6) – 51,7 mil.lei și 0,1 mil. Euro.

Structura recreditării împrumuturilor de stat între instituțiile participante la situația din 30 septembrie 2017 (%)

În perioada de referință, cota majoră de recreditare de stat îi revine **DLC (57%)**, urmată de **MF** cu cota de **36 %** și **FIDA** cu **7 %**.

Structura recreditării împrumuturilor de stat sub aspectul ramurilor economiei naționale pe parcursul a 9 luni ale anului 2017

Ramurile economiei naționale	mil. lei	ponderea (%)
Complexul agroindustrial	380,3	49,6
Sectorul energetic	193,6	25,2
Industrie	114,5	15,0
Construcții	51,6	6,7
Servicii	23,5	3,1
Transport	3,1	0,4
Total	766,6	100

În structura mijloacelor financiare recreditate de stat pe parcursul a 9 luni ale anului 2017 sub aspectul ramurilor economiei naționale, ponderea majoră îi revine complexului agroindustrial cu 49,6%, urmat de sectorul energetic cu 25,2%, cota cea mai mică îi revine ramurii transport cu o pondere de 0,4%.

În perioada de analiză a fost achitată de către agenții economici, autoritățile publice locale și IFP suma principală, dobînda și alte plăți aferente în sumă de **505,4 mil. lei, 9,0 mil. dolari SUA, 6,5 mil. Euro și 0,4 mil. JPY** (echivalent a cca 801,5 mil. lei).

Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor au fost achitate/anulate – 5,6 mil. lei, 3,6 mil. dolari SUA, 2,1 mil. Euro și 0,4 mil JPY.

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Directoratului Liniei de Credit au fost achitate – 459,4 mil. lei, 4,4 mil. dolari SUA și 4,3 mil. Euro, din care:

- resurse recreditate direct din împrumuturi externe – 22,2 mil. lei, 1,0 mil. dolari SUA și 2,1 mil. Euro;
- resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 437,2 mil. lei, 3,4 mil. dolari SUA și 2,2 mil. Euro.

3) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Unității de Implementare a Proiectelor FIDA au fost achitate – 40,4 mil. lei, 1,0 mil. dolari SUA și 0,1 mil. Euro.

La situația din 30 septembrie 2017 soldul datoriilor beneficiarilor recreditați constituie **1 641,2 mil. lei, 83,9 mil. dolari SUA, 75,3 mil. Euro și 896,9 mil. Yeni Japonezi** (echivalent a 4 821,7 mil. lei), micșorîndu-se față de finele anului 2016 cu 138,3 mii lei ce constituie o descreștere de cca 2,8%, inclusiv:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 93,7 mil. lei, 71,7 mil. dolari SUA, 31,3 mil. Euro și 896,9 mil. Yeni Japonezi (echivalent a 2 147,1 mil. lei sau 44,5%);

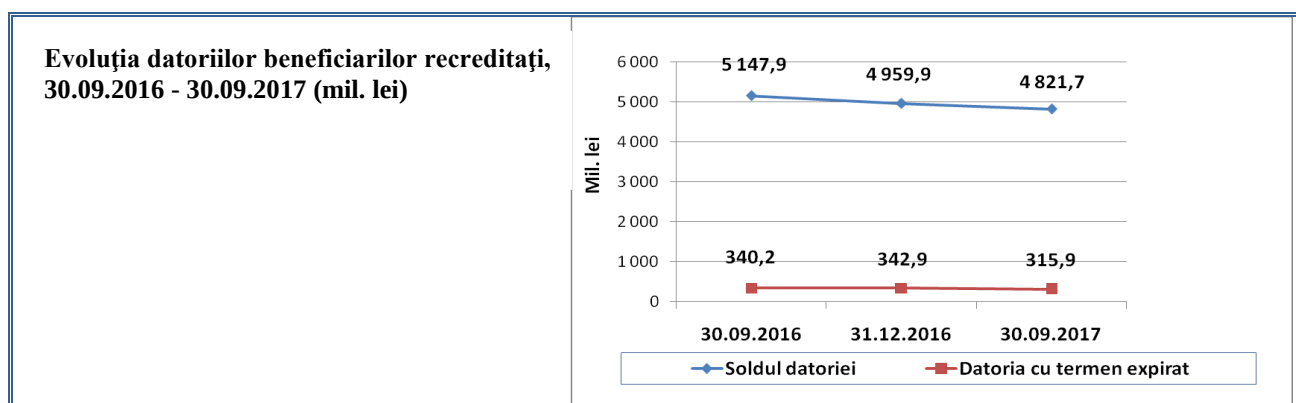
2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Directoratului Liniei de Credit și Unității de Implementare a Proiectelor FIDA – 1 547,5 mil. lei, 12,2 mil. dolari SUA și 44,0 mil. Euro (echivalent a 2 674,6 mil. lei sau 55,5%).

Datoria cu termen expirat la situația din 30 septembrie 2017 se atestă atât la împrumuturile recreditate prin Ministerul Finanțelor, cât și prin Directoratul Liniei de Credit și se cifrează la **95,1 mil. lei, 11,8 mil. dolari SUA și 0,7 mil. Euro** (echivalent a 315,9 mil. lei) sau 6,5% din suma datoriilor totale, inclusiv:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 93,7 mil. lei, 11,8 mil. dolari SUA și 0,7 mil. Euro (echivalent a 314,5 mil. lei). Micșorarea datoriei cu termen expirat, în comparație cu finele anului 2016 constituie cca 27,0 mil. lei, sau o descreștere de 8,5% și este condiționată în mare parte de fluctuația cursului valutar. Totodată, de către unii beneficiari recreditați nu au fost executate graficele de rambursare a datoriilor, și anume:

- Programul de dezvoltare a serviciilor de aprovizionare cu apă potabilă finanțat de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (Consiliul raional Florești, Consiliul raional Soroca, Consiliul raional Leova și Consiliul raional Orhei);
- Proiectele Alimentare cu Apă și Canalizare finanțate de Banca Mondială (I.M. „Direcția de Producție Apă - Canal Ștefan Vodă”, S.A. „Regia Apă - Canal Soroca”, Î. M. „Apă - Canal Cahul” și Î. M. „Regia Apă Canal Bălți”);
- Proiectul Energetic II suplimentar finanțat de Banca Mondială (Consiliul raional Drochia).

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Directoratului Liniei de Credit – 1,4 mil. lei. Datoria dată a fost înregistrată la BC „Investprivatbank” S.A. în legătură cu insolabilitatea acesteia.

Graficul prezentat atestă că evoluția:

a) soldului datoriilor are o evoluție descendentă, condiționată de cererea de acordare a împrumuturilor din partea beneficiarilor recreditați și fluctuațiile cursului valutar;

b) soldul datoriilor cu termen expirat are un trend descendent, condiționat de fluctuațiile cursului valutar.

Ministerul Finanțelor își onorează sarcina de *încasare a datoriilor expirate* prin intermediul serviciilor fiscale teritoriale de stat prin aplicarea măsurilor de executare silită, în conformitate cu legislația în vigoare, față de beneficiarii recreditării care dețin arierate pe împrumuturile recreditate. Astfel, pe parcursul a 9 luni ale anului 2017 la bugetul de stat în acest sens au fost încasate cca **2,8 mil. lei**, ceea ce constituie 2,5% din suma totală achitată în perioada de referință.